

Stap 2 vooruitdenken

Het paginanummer en de titel van de oefening noteren we als 3: Val veilig aan. De meeste bladzijden in het werkboek hebben een opmaak van 4 rijen en 3 kolommen. We lezen (1-3) als: eerste rij, derde kolom.

3: Val veilig aan

(1-3)	(2-1)	(2-2)	(2-3)
Lf6	Pc6	Pd1	Pf3
Lf5	Lh6	Pe4	Pd1
Lh4	Lf2	Lf5	Pd6
Pe6	La4	Le1	Lh5
Pb1	Pd1	Tb2	La5
Pe6	Pc3	Td2	Tg7

3: Aanval bedenken

(3-3)	(4-1)	(4-2)	(4-3)
Ta7 Tg1	Le3	Pb3	Dd5
Te2 Tg5	Lf4	Pe3/Pf2	Dh2
Ta7 Tf3	Lc6	Pf4	De8
Td5	Lb2	Pf5	Dg6
Tb2	Le4	Pc3	De3
Tf3	Lf3	Pd3	Dd1
	Lh4	Pf6	Db5/Df3

4: Speel een veilige zet

(1-3)	(2-1)	(2-2)	(2-3)
Pb4	Pe3	Kd4	Pb1
Pa6	Pe8	Kg5	Pe6
Pf6	Pb7	Kh7	Ld4
Pe2	Pa4 Pd1	Kf7	Pa7
Pe7	Kb8	Ph4	Pg8
Pg4	Kh2	Pd7	Pb5

4: Routeplanner

(3-3)	(4-1)	(4-2)	(4-3)
Tg7	Pd2	Pb4	Ph3
Tc6	Th2	Th2	Pe5
Tg5	Tg7	Tb5	Lh6
Ld7	Le2	Tc1	Ld8
Le8	Lf4	Le1	Tf3
Pe5	Pc4	Lb3	Tg1
	Pe3	Pe4	Pf5

6: Materiaal / Materiaal winnen: A

- 1) 1. ... Lxc2 2. Dxf6
- 2) 1. ... dxe3 2. Dxc4
- 3) 1. ... Pb4 2. Dxd6
- 4) 1. Kc3 Txe1
- 5) 1. ... Dxe3 2. Dxd5
- 6) 1. ... e5 2. Pxc6 exf4 3. Pxa5
- 7) 1. ... Lxf3 2. Dxd8
- 8) tekening
- 9) 1. ... Lxd4 2. Dxd4 Lxf3 3. Dxd8
- 10) 1. Lxe4 Lxf1
- 11) 1. ... Pg4 2. Lxf6
- 12) 1. ... Dxd3 2. Lxc6

7: Materiaal / Materiaal winnen: B

- 1) 1. Td1 Txe5
- 2) 1. ... bxa5 2. Dxc5
- 3) 1. f4 Pxe3
- 4) 1. Tc3 Lxa4
- 5) 1. ... Dh4+ 2. Kxe3
- 6) 1. ... d5 2. Lxc5
- 7) 1. ... b5 2. Lxc6+
- 8) 1. dxe6 Pxc6
- 9) 1. Kd3 Txb2

7: Geef veilig schaak

(4-2)	(4-3)
Pb4+	Lg3+
Pg2+	Tf1+
Pd3+	Ld2+
Pc5+	d4+
Pe7+	Db1+
Pe3+	Df6+

8: Materiaal / Materiaal winnen: C

- 1) 1. ... Dxc2 2. Dxc3
- 2) 1. Kf4 Pxd4 2. Kxc4 Pxb3
- 3) 1. ... 0-0 2. Pxd2
- 4) 1. e4 Lxd4 2. exf5 Lxg1
- 5) 1. Tb1 Lxc6 2. Txb2 Lxf3
- 6) 1. b4 Lxc3 2. bxc5 Lxd2
- 7) 1. Pxd5 Txg2 2. Pxb6 Txb2
- 8) 1. Db5 Dxc3 2. Dxb6 Dxc3
- 9) 1. Db5 Pxc3

8: Sla een ongedekt stuk

(4-2)	(4-3)
Dxg6	Txb4
Dxh4	Txf5
Dxd5	Dxg6
Dxc4	Dxc4
Dxd4	Dxf8
Dxe4	Dxe2

9: Materiaal / Kies de goede slagzet: A

1) 1. ... Lxc4 2. Pxc4	7) 1. ... Pxb3 2. Dxb3
2) 1. ... Pxg4 2. Dxd2	8) 1. ... Lxc4 2. Txc4
3) 1. Pxe6 Txd1+	9) 1. Dxe5 Pxd6
4) 1. Lxf6 Pxf6	10) 1. Txc5 Dxe1
5) 1. ... Lxf3 2. Txd6	11) tekening Jan Smeets
6) 1. ... Lxc4 2. bxc4	12) tekening Jan Smeets

11: Mat / Visualiseren: A

1. De8 b5 2. Dxb5#; 1. De8 Pc7 2. Da4#; 1. De8 Ka6 2. Dxa8#
1. Da4 bxa2 2. Dd1#; 1. Da4 Kc2 2. De4#; 1. Da4 Ka1 2. Pc3#
1. Kh3 e1D 2. Dg2#; 1. Kh3 e1P 2. Pd2#; 1. Kh3 Ke1 2. Dg1#
1. Pa6 Kc8 2. Dd7#; 1. Pa6 Ka8 2. Dc6#; 1. Pa6 Kb6 2. Db5#
1. Pxd7 Lf7 2. Pf5#; 1. Pxd7 Lg6 2. Df4#; 1. Pxd7 Ld7 2. Dh5#
1. Pg8 Txg8 2. Dh5#; 1. Pg8 Kg6 2. Df5#; 1. Pg8 g6 2. Df7#

11: Mat? Ja of nee

(4-1)	(4-2)	(4-3)
ja	nee	nee
nee	ja	ja
	nee	nee
	nee	nee
	nee	nee
	nee	ja
	ja	nee
	nee	nee

12: Mat / Visualiseren: B

1. De3 d1D 2. Dc3#; 1. De3 d1P 2. Pa3#; 1. De3 Kc1 2. Dxd2#
1. Dc6 Kd8 2. Dd7#; 1. Dc6 Kf7 2. De8#; 1. Dc6 g6 2. Df6#
1. Dh3 f1D 2. De3#; 1. Dh3 f1P Dg2#; 1. Dh3 Pc4 2. Dd3

- 4) 1. Ka5 Lxb3 2. Dc1#; 1. Ka5 cxb3 2. Da1#; 1. Ka5 Le8 2. bxc4#
 5) tekening 6) tekening

12: Mat in één

(4-1)	(4-2)	(4-3)
1. Dg7#	Df8#	Da7#
Dg1#	Dg5#	Df8#
	Da7#	Df7#
	Dd7#	Dc8#
	f8D# (f8T#)	Tf8#
	Da7#	Lf3#
	Dc8#	Pf2#
	Da6#	Df8#

13: Mat / Visualiseren: C

1. Pb7 e5 2. Dd8#; 1. Pb7 Pd7 2. Dh5#; 1. Pb7 Pe6 2. Da4#
1. La2 Tc5 2. De3#; 1. La2 Txc3 2. Dd5#; 1. La2 Kxc3 2. Dd2#
1. Pg7 Lc8 2. Dh5#; 1. Pg7 Lg4 2. De1#; 1. Pg7 g4 2. Dd8#
1. Te6 Kxe6 2. Dxe5#; 1. Te6 Pc4 2. De4#; 1. Te6 Pd3 2. Da2#
1. Pc4 Pd5 2. Dc8#; 1. Pc4 Pe8 2. d5#; 1. Pc4 Pd7 2. Dg8#
1. Dg8 Kxe3 2. Dg3#; 1. Dg8 Kc3 2. Dc4#; 1. Dg8 Pc2 2. Db3#

13: Mat bedenken

(4-1)	(4-2)	(4-3)
Ka6	Dg5	Db7
Ke8	Dc8	Da8
	Pc6	Dg7
	G6	Df7
	Da7	h7
	Kh1	Pb3
	Ta8	Tg8
	Tb5	Ta2

15: Dubbele aanval / Mix: A

1. Te1 Da5
1. ... Lxc5 2. Da4+
1. f4 Db6+
1. ... Txd5 2. De6+
1. ... Pc2 2. Da4+
1. Pxe5 Dc5+
1. Dxc3 Pe2+
1. fxe5 Dg5+
1. ... Lb5 2. Dd5+
1. ... Lf5 2. e4
1. g3 Ph3+
1. ... Pc4 2. Da4+

16: Dubbele aanval / Mix: B

1) 1. ... Lc7 2. Dc4	7) 1. c4 Pb4
2) 1. ... Dxa5 2. Dg3	8) 1. Lf3 Pd3+
3) 1. ... Tc1 2. Dd2+	9) 1. ... exd4 2. e5
4) 1. Pf4 Tc4	10) 1. ... Te6 2. gxf5+
5) 1. Pb4 Lc3	11) 1. ... Pxd5 2. Pd8
6) tekening	12) 1. Lc4 Dc7

17: Dubbele aanval / Visualiseren: A

1. Pc4 Tb3 2. Pa5+; 1. Pc4 Tf3 2. Ld5+; 1. Pc4 Te8 2. Pd6+
1. f4+ Dxf4 2. Pe6+; 1. f4+ Kxf4 2. Pe2+; 1. f4+ Kh4 2. Pxf5+
1. Pf8+ Ke5 2. Pg6+; 1. Pf8+ Kd6 2. Pf5+; 1. Pf8+ Ke7 2. Pf5+ / Pg6+
1. Ta1+ Dxa1 2. Pb3+; 1. Ta1+ Kb4 2. Pd3+; 1. Ta1+ Kb6 2. Pd7+
1. f4+ Kf6 2. Pd5; 1. f4 Kd4 2. Pc2+; 1. f4 exf3ep 2. Txb4
1. Pd4 Dxe5 2. Pc6+; 1. Pd4 Df8 2. Pc4#; 1. Pd4 Kb6 2. Pd7+

17: Dubbele aanval

(4-1)	(4-2)	(4-3)
Dc7+	Df6+	Dh7+
Dg5+	De4+	De1+
	Dc4+	Dg2+
	Dc2+	Dg4+
	De3+	Da3+
	Dh8+	Dg8+
	Db8+	Dg2
	Dc4+	De7+

18: Blindoefeningen

Kruis de zwarte velden aan

(1-1)
e1 g7
a1

h4 d8 b2
e5
e1

Welke velden zijn wit

(1-2)
d3 b5 h3 c2
c2 d5 h5

d1
e2 b3 e4 g4
f3 c6 e8

Welk veld hoort er niet bij

(1-3)
f3 (wit veld)
a3 (zwart veld)
e3 (zwart veld)
d5 (wit veld)
c4 (wit veld)
c3 (zwart veld)

Is de loperzet mogelijk?	Waar eindigt de diagonaal?	Waar kruisen de diagonalen?
(2-1)	(2-2)	(2-3)
<i>nee</i>	<i>a2 h7 c8 f1</i>	<i>d4</i>
<i>ja</i>	<i>a6 h3 a7 h2</i>	<i>c4</i>
<i>ja</i>	<i>a5 h4 a5 h4</i>	<i>d7</i>
<i>nee</i>	<i>a6 h3 c8 f1</i>	<i>c7</i>
<i>ja</i>	<i>d1 e8 a3 h6</i>	<i>c3</i>
<i>nee</i>	<i>d8 e1 c1 f8</i>	<i>e4</i>

Val beide velden aan	Hoeveel zetten zijn nodig?	Welke velden ontbreken?
(3-1)	(3-2)	(3-3)
<i>Pe2 of h5</i>	<i>3 zetten</i>	<i>c3 d4 f8</i>
<i>Pb3 of f3</i>	<i>4 zetten</i>	<i>c3 e3 f2</i>
<i>Pe3 of e5</i>	<i>3 zetten</i>	<i>g6 c4 b3</i>
<i>Pb4 of c7</i>	<i>4 zetten</i>	<i>f1 g4 d1</i>
<i>Pe5 of h6</i>	<i>5 zetten</i>	<i>b8 c7 b6</i>
<i>Pc6 of f7</i>	<i>4 zetten</i>	<i>a7 d4 g1</i>

Is het paard snel genoeg?	Val aan met de dame
(4-1)	(4-2)
<i>nee</i>	<i>Db6</i>
<i>ja</i>	<i>Dd4</i>
<i>ja</i>	<i>De4</i>
<i>nee</i>	<i>De1</i>
<i>ja</i>	<i>De8 (Da1)</i>
<i>nee</i>	<i>Db3</i>

19: Blindoefeningen

Maak het vierkant af	Maak de rechthoek af	Hoeveel zetten?
(1-1)	(1-2)	(1-3)
<i>h8 h1</i>	<i>a1 g1</i>	<i>2 14 7</i>
<i>c5 g1</i>	<i>b7 g5</i>	<i>5 2 3</i>
<i>b7 f3</i>	<i>d6 f4</i>	<i>8 14 13</i>
<i>f1 h3</i>	<i>f8 h1</i>	<i>5 21 4</i>
<i>b8 f4</i>	<i>b4 e8</i>	<i>7 4 6</i>
<i>f3 f6</i>	<i>c5 g3</i>	<i>8 3 14</i>

Maak de rij af

(2-1)

e4 f5

f3 g1 (paardsprong voor- en achteruit)

c2 b1 (eerst één dan twee schuin voor- en achteruit)

d7 b7 (twee velden naar boven en opzij)

f5 g4 (schuin, twee opzij, schuin)

f6 g5 (trapje met trede van 2 velden, h5 is volgende)

Welke vorm 'zie' je?

(2-2)

een plus

maalteken / een keer

een cirkel / rondje

een rechthoek

een driehoek

een drie

Zigzag

(3-1)

e3 f2 g3 h2

b4 a3 b2 a1

e3 f4 g5

e5 f6 e7 d8

d5 c6 b5 a6

e3 d2 c3 b4

Welke letter 'zie' je?

(3-2)

i

X

L

T

U

V

Welke veld hoort er niet bij?

(3-3)

c5 (andere diagonaal)

d7 (andere diagonaal)

a3 (zwart veld)

e4 (geen randveld)

d3 (wit veld)

f4 (andere diagonaal)

Omcirkel de snelste stukken

(4-1)

loper

toren loper paard

pion

paard

loper

koning toren

Spiegelen (onder /boven)

(4-2)

b8 c7 d8

a7 c7 d7

d7 a6 c5

d5 c7 b5

a8 c6 d5

b5 a7 c6

Welke velden ontbreken?

(4-3)

c3 d4 f6

e3 d4 b6

g8 e6 b3

g2 e4 c6

b3 e2 g4

f4 e3 a3

21: Materiaalverhouding / Wie staat voor?: A

- 1) Wit staat 1 punt voor.
- 2) Wit staat 0 punt voor.
- 3) Zwart staat 1 punt voor.
- 4) Zwart staat 1 punt voor.
- 5) Zwart staat 2 punten voor.
- 6) Wit staat 1 punt voor.
- 7) Wit staat 0 punten voor.
- 8) Zwart staat 3 punten voor.
- 9) Wit staat 3 punten voor.

23: Slim schaak opheffen / Mat voorkomen: A

- 1) 1. Tc8+ Kh7! (1. ... Kg7? 2. Dg8#)
- 2) 1. Pc6+ Kc8! (1. ... Ke8? 2. Td8#)
- 3) 1. ... Txg4+ 2. Dg3! (2. Kh1? Df3#)
- 4) 1. Ld6+ Kg8! (1. ... Pe7? 2. Th8# ; 1. ... Te7? 2. Th8#)
- 5) 1. Df6+ Kc8! (1. ... Ke8? 2. De7#)

- 6) 1. T_xg6+ K_h8! (1. ... h_xg6? 2. D_h6#)
- 7) 1. D_d8+ T_f8! (1. ... T_xd8? 2. T_xd8#)
- 8) 1. ... L_b6+ 2. K_g3! (2. K_f1? D_d1# ; 2. D_xb6? a_xb6)
- 9) 1. L_c4+ d5 (1. ... K_h8 2. T_xf8#)
- 10) 1. D_c7+ T_d7 (1. ... K_h6 2. D_h2+) 2. D_xd7+ K_h6
- 11) 1. D_c8+ D_d8! (1. ... T_xc8? 2. T_xc8+ D_d8 3. T_xd8#)
- 12) 1. ... L_xc3+ 2. K_xf5! (2. K_d6? D_c6# ; 2. K_d5? D_c6#)

24: Slim schaak opheffen / Materiaalverlies voorkomen: A

- 1) 1. L_xe7+ K_xe7! (1. ... D_xe7? 2. D_xc4)
- 2) 1. D_xd8+ P_xd8! (1. ... T_xd8? 2. L_xe6)
- 3) 1. ... T_d1+ 2. K_g2! (2. L_f1? L_h3)
- 4) 1. ... L_f4+ 2. K_g2! (2. P_xf4? D_xh1)
- 5) 1. ... P_f4+ 2. L_xf4! (2. K_h1? g_xh6)
- 6) 1. ... L_c5+ 2. K_f1 (2. K_h2 L_d6+; 2. K_h1 T_e1+)
- 7) 1. L_g5+ K_d7! (1. ... h_xg5? 2. D_xe6)
- 8) 1. D_e5+ K_f7 (1. ... K_f8 2. D_xh8+; 1. ... K_g8 2. P_f6+)
- 9) 1. ... D_xg7+ 2. D_g2! (2. K_h1? D_xd4)
- 10) 1. P_e6+ L_xe6 (1. ... K_f7 2. P_xd8) 2. D_xd8 L_d5+
- 11) 1. D_b3+ L_e6 (1. ... K_h8 2. T_xe4)
- 12) 1. D_g3+ P_g4+ (1. ... K_f7 2. T_xc3)

25: Slim schaak opheffen / Materiaal winnen: A

1) 1. ... D _e 4+ 2. f3	7) 1. ... T _x e3+ (1. ... P _x e3 2. T _e 1) 2. K _d 4
2) 1. ... L _h 4+ 2. g3	8) 1. ... D _b 6+ 2. L _f 2
3) 1. ... L _e 5+ 2. K _d 5	9) 1. ... D _d 4+ 2. L _e 3
4) 1. ... K _e 7 (1. ... K _d 7 2. e6+)	10) 1. ... D _a 5+ 2. b4
Verkeerde thema	11) 1. L _e 5+ f _x e5+
5) 1. ... D _d 5+ 2. e4	12) 1. D _b 5+ c6
6) 1. ... T _x e4+ 2. K _f 3	

26: Blindschaken / Korte partijtjes: A

Rij 2:	3. ... P _x e5	4. P _x d5	3. L _x g7
Rij 3:	4. ... P _x d4	4. P _x e5	4. ... D _x g5
Rij 4:	4. L _x b7	4. D _x g4	4. D _x g4
Rij 5:	4. ... P _x g5	4. d _x e5	4. L _x g7
Rij 6:	4. D _x g7	4. ... L _x f4	4. P _x b4
Rij 7:	5. d _x c5		
Rij 8:	5. e _x f6		
Rij 9:	5. d _x c6		

27: Mat / Visualiseren: A

- 1) 1. Pc4 exd3 2. De5#; 1. Pc4 e3 2. Dd6#; 1. Pc4 Kxd3 2. Dd2#;
1. Pc4 Kd5 2. Dd6#
- 2) 1. Da6 e4 2. Dxd6#; 1. Da6 Le7 2. Dc4#; 1. Da6 Ke4 2. Dd3#;
1. Da6 Kd5 2. Dc4#
- 3) 1. Dc3 b2 2. Pb6#; 1. Dc3 Lc5 2. Da5#; 1. Dc3 Lb4 2. Dxb4#;
1. Dc3 b4 2. Da1#
- 4) 1. Df3 d2 2. Ta4#; 1. Df3 d4 2. Df7# ; 1. Df3 Kb3 2. Dxd5#;
1. Df3 Kd4 2. Df4#
- 5) 1. Dh3 c3 2. Dxc3#; 1. Dh3 Kd4 2. De3# ; 1. Dh3 Kb4 2. Da3#;
1. Dh3 Kc6 2. Dc8#
- 6) 1. De3 exd1D 2. Dc3#; 1. De3 Th3 2. Tc1#; 1. De3 exd1P 2. Pa3#;
1. De3 Kxd1 2. Dd2#

27: Mat? Ja of nee

(4-2)	(4-3)
ja	nee
nee	nee
nee	nee
nee	ja
ja	nee
ja	ja

28: Mat / Visualiseren: B

- 1) 1. Dd4 e6 2. Pd6#; 1. Dd4 e5 2. Dg4#; 1. Dd4 Ta8 2. Pg7#;
1. Dd4 Ke6 2. Dd5#
- 2) 1. Lg3 a5 2. Db5#; 1. Lg3 Lb7 2. Dd6#; 1. Lg3 Kd7 2. De8#;
1. Lg3 Kb7 2. Dc7#
- 3) 1. Lh8 h6 2. Df5#; 1. Lh8 h5 2. Dg7#; 1. Lh8 Kh6 2. Dg5#;
1. Lh8 Kf7 2. De8#
- 4) 1. Pb7 Kb5 2. Dc4#; 1. Pb7 Kxb7 2. Dc8#; 1. Pb7 Lb7 2. Da4#;
1. Pb7 b5 2. Dc6#
- 5) 1. Pd2 e3 2. De5#; 1. Pd2 Kc3 2. Le5#; 1. Pd2 Ke3 2. Dc5#;
1. Pd2 Kd5 2. Dd6#
- 6) 1. Td4 f6 2. Txc4; 1. Td4 Ld5 2. Db4#; 1. Td4 Lb5 2. Da7#;
1. Td4 Kxd4 2. De5#

28: Mat in één

(4-2)	(4-3)
Tb7#	f8D#
Dd6#	Pc6#
Df8#	Lc3#
Pe6#	Le4#
g4#	Dc5#
g7#	Db4#

29: Mat / Visualiseren: C

1. Ta4 Kc4 2. Dd3#; 1. Ta4 d5 2. Df4#; 1. Ta4 e5 2. Dd3#;
1. Ta4 Pc5 2. bxc5#
1. Kb2 Dxc6 2. Db3#; 1. Kb2 c4 2. Da3#; 1. Kb2 Ka5+ 2. Db5#
1. Kb2 Pc7 2. Dc3#
1. De3 g5 2. Tf4#; 1. De3 h5 2. Df4#; 1. De3 Kh5 2. Th3#;
1. De3 Kh4 2. Th3#
1. a5 Kc5 2. Pd3#; 1. a5 Ka3 2. Da4#; 1. a5 Kxa5 2. Db5#;
1. a5 Kc3 2. Dd2#
1. Df5 Kh6 2. Dxh7#; 1. Df5 Kh4 2. Dh3#; 1. Df5 Pxc5 2. Dxc5#;
1. Df5 Pf6 2. Pf3#
1. Pc4 d5 2. Df7#; 1. Pc4 Kd5 2. Dd6#; 1. Pc4 Kf5 2. Dxd7#;
1. Pc4 d6 2. Df7#

29: Mat bedenken

(4-2)	(4-3)
Da1	Pf3 Lh3
Ta7 Pc6	Kc2 Db1
Tb5 Pc7	Ke6 Tg8
Tb6 Pc4	Kb6 Ta8
La6 Lc7	Db7 Lc6
Pc3 Pc6	Da6 Ld6

30: Mat / Visualiseren: D

1. Dg4 Ke5 2. Dg5#; 1. Dg4 c4 2. Dd4 ; 1. Dg4 e5 2. c4#;
1. Dg4 Pf3 2. De4#
1. Dh8 Kxf5 2. Pe5#; 1. Dh8 g4 2. De5#; 1. Dh8 Kg3 2. Dh2#;
1. Dh8 Ke3 2. Dd4#
1. c4 d3 2. Dd5#; 1. c4 Pf4 2. Dc7#; 1. c4 Kxc4 2. Db5#; 1. c4 dxc3 2.
Txc3#
1. f4 Pxe5 2. Dh2#; 1. f4 Lf1 2. Dxc4#; 1. f4 g3 2. Dh1#; 1. f4 gxf3 2.

Dg4#

- 5) 1. Lf1 Pb7 2. Dc4#; 1. Lf1 Kc6 2. Db5#; 1. Lf1 Ke6 2. d5#; 1. Lf1 f4
2. De4#
- 6) 1. Db7 e2 2. Dxb6#; 1. Db7 Pxf4 2. Dxc7#; 1. Db7 Pa4 2. Dd5#; 1.
Db7 axb4 2. Dxb6#

30: Hoeveel keer mat?

(4-2)	(4-3)
1x	3x
1x	2x
2x	2x
0x	2x
3x	2x
2x	1x

32: Sla een ongedekt stuk / Materiaalwinst ja / nee: A

- 1) nee 1. Dxe4 Lb7
- 2) nee 1. Dxe2 Df4#
- 3) nee 1. ... Dxc6 (1. ... Dc5!) 2. Dh6
- 4) tekening
- 5) ja 1. Txc7 Lh3+ 2. Kh1 Tf1+ 3. Tg1
- 6) ja 1. Txe7 Tc1+ 2. Te1
- 7) nee 1. Dxd5 Lb7
- 8) nee 1. Dxd3 Dxc2#
- 9) nee 1. Dxd4 Lc5
- 10) ja 1. Dxc5 Lb6 2. Dxb6
- 11) nee 1. Dxf7 De3+
- 12) ja 1. Dxf8 Dd4+ 2. Df2

33: Sla een ongedekt stuk / Materiaalwinst ja / nee: B

- 1) nee 1. Dxd7 Dxf2+ 2. Kh1 Dg1#
- 2) nee 1. Dxe2 Dd4+ 2. Lf2 Dxa1+
- 3) nee 1. Txc7 Ld3+ 2. Kg1 Te1#
- 4) ja 1. Txf4 Te1+ 2. Kf2 (2. Tf1? Ld4+ 3. Kh1 Txf1#)
- 5) ja 1. Lxc6 Dd4+ 2. Kg2 Dxa1 3. Lxa8
- 6) nee 1. Dxc4 Dxe5+
- 7) nee 1. Txe7 Df3#
- 8) nee 1. Dxa4 Dg4#
- 9) nee 1. Dxf5 Dd1#
- 10) nee 1. Txb6 Ld4+ 2. Kf1 Lxb6

- 11) ja   1. Dxf4 Lg5 2. Txx5
 12) ja   1. Txx6 Lf5+ 2. Le4+

34: Tweevoudige aanval / Materiaalwinst ja / nee: A

- 1) nee   1. Lxe4 dxe4 2. Pxe4? Dxx2#
 2) ja   1. Lxe6 Pxe6 2. Pxe6+
 3) ja   1. ... Lxf4 2. Lxf4 Dxf4
 4) ja   1. Pxd6 Lxd6 2. Dxd6 (2. ... Dxx2+? 3. Lxx2)
 5) nee   1. Lxx7 Dg5
 6) nee   1. Txf7 Lxd5+
 7) ja   1. Txc6 bxc6 2. Lxc6+
 8) nee   1. Lxb5 Th4+
 9) nee   1. Txf6 Lxf6 2. Dxf6 Dxc4+
 10) nee   1. ... Pxe4 2. Pxe4 Dxe4 3. Lxb6
 11) ja   1. Pxd6 Pxd6 2. Txd6 (2. ... Te1+ 3. Kh2)
 12) ja   1. Lxe5 Lxe5 2. Dxe5 Dd3#

35: Tweevoudige aanval / Materiaalwinst ja / nee: B

- 1) nee   1. ... Lxh5 2. Pxx5 Kxx5? 3. Th7#
 2) nee   1. ... Pxe4 2. Le3+
 3) ja   1. Pxx5 Pxx5 2. Lxh5 Db5+ 3. Le2 ; 1. Lxh5 ?
 4) ja   1. Txe2 (1. ... Pd4+? 2. Lxd4)
 5) nee   1. Txb7 Txb7 2. Lxb7 Tc1+; 1. Lxb7 Txb7
 6) ja   1. Txa6 Db1+ 2. Df1
 7) nee   1. Dxe5 Lxc4
 8) ja   1. ... Pxf4; 1. ... Pxd4? 2. Pd3+
 9) ja   1. ... Pxd4; 1. ... Pxf4 2. Pf3+
 10) ja   1. ... Lxe4 2. Pxe4 Txe4 3. Td8+ Te8
 11) nee   1. ... Pxd4 2. Lg2+ Ke5 3. Lxd4+
 12) ja   1. Dxc4+ Dxc4 2. bxc4 (2. ... Tb8+ 3. Tb3)

36: Aanval: B

(1-3)	(2-1)	(2-2)	(2-3)
Te1	Dg2	Te6	Lf2
Pe8	Dg6	Th2	Lb4
Pc6	Dh5	Tg5	Le8
Pg2	Tb5	Tb3	Tc7
Dd2	Tf1	Le7	Tb7
Db1	Pb3	Ld1	Te2

36: Aanval bedenken

(3-3)	(4-1)	(4-2)	(4-3)
d5 h6	d7 f1 f5	c4 d5 f1 f5	f4 g3
e4 g4	b2 b6 c3 e3	a4 d1 d5 e4	a1 f4 f6
e7 g3	b6 d2 d4 h6	d2 e3 g3	a8 b1 c2 d5 g2
a4 d5	c2 g2 h1 h7	c8 f5	b8 c7 d6 e3 h6
a5 d4 d8 e5	a6 c6 d5 d8	d1 g6	a1 b2 b8 h1 h7
c4 c6 h1	b4 b8 d6 f6 h6	a1 f6	a2 b8 c7 f2 g1 h7
	b3 b7 e4 f4 g4	b2 b7 c6 g6	a5 b5 c2 c4 c6

37: Veilige zetten

(1-3)	(2-1)	(2-2)	(2-3)
Ke4	Pf7	Lb7	La3
Ka2	Pe6	Pa2	Pg5
Pa2	Le3	Pa2	Lb5
Pc3	Lb1	Pc3	Lb6
Pf6	Pc1	Pe6	Le5
Pa8	Pa5	Lf4	Pf7

37: Routeplanner

(3-3)	(4-1)	(4-2)	(4-3)
Lh4-g5-c1-b2	Pg2-e1-d3-c5	Pb1-d2-f3-e5	Lh8-c3-e1-f2
Le8-h5-f3-h1	Pb2-d3-f4-e6	Pf3-d2-e4-f6	Lh7-f5-h3-g2
Ld1-a4-c6-g2	Pe1-d3-c5-a4	Pd4-e6-g5-h7	Lb5-e8-f7-a2
Lc1-g5-h4-f2	Pd8-e6-c5-a4	Pa4-b5-d5-f4	Lg1-b6-d8- e7
Lf7-b3-a4-c6	Pg7-h5-f6-d5	Pb6-a4-c3-e2	Lb7-c8-f5-h7
Lf2-c5-f8-g7	Pc6-e5-g4-f2	Pc2-d4-e2-g3	Lh2-f4-c1-b2
	Pb5-d6-f5-h4	Pc5-d7-e5-f3	Lf7-c4-f1-g2

39: Materiaalwinst / Aanvalsdoel koning: A

1) 1. ... d5 2. Lb5+	Kxb4
2) 1. Lb5 Tf8+	7) 1. Dxe8 Dxf1+
3) 1. Ke4 Pd6+	8) 1. Lg5 Td1+
4) 1. Kg5 Ph7+! (1. ... Pe4+? 2. Kf4)	9) 1. ... b6 2. Dc4+
5) 1. ... a3 2. Tg2+	10) 1. c4 Pc3+
6) 1. ... Kf6 2. Pxxg4+ fxxg4 3.	11) 1. Le3 Pxb3+
	12) tekening

40: Materiaalwinst / Aanvaldoel hout: A

1) 1. ... Pb3 2. Tc3	7) 1. ... Lxe2 2. exf6
2) 1. ... Lb6 2. c5	8) 1. ... Lf5 2. Tf1
3) 1. ... Pxe4 2. Dd7	9) 1. ... La3 2. Dc7
4) 1. ... Le5 2. d4	10) 1. ... Pc5 2. Dg4
5) 1. ... Pxb3 2. Pxc6	11) 1. ... La4 2. b3
6) 1. ... Pa5 2. Lxe6 fxe6 3. bxa5	12) 1. ... fxe4 2. Lc2

41: Materiaalwinst / Aanvaldoel hout: B

1) 1. ... Le3 2. Dc2	Lxb6
2) 1. ... Lg4 2. f3	7) 1. Lxd4 Pxd5
3) 1. ... Lf6 2. Td1 (2. Te1 Pxa2 3. Te8+ Pf8)	8) 1. ... Lxe2 2. fxe7
4) 1. Lxc8 Ld3	9) 1. ... Td8 2. g3
5) 1. Lg5 f6	10) 1. ... Tg6 2. h3
6) 1. ... Dc3 2. Dxc3 Txc3 3.	11) 1. Pe4 Dd5
	12) 1. Pxf7 Pd5

43: Vergelijken / Verschil belangrijk: A

- Rij 1: De witte toren staat op een ander veld. Rechts kan zwart de vrijpion stoppen met 1. ... Th3+ en 2. ... Tb3.
- Rij 2: De witte koning staat op een ander veld. Links redt 1. Pc6 Txf5? 2. Pe7+. Rechts werkt dat niet omdat 2. ... Txf5+ met schaak is.
- Rij 3) Links staat de looper gedekt. Dat maakt veel uit. Wit heeft tijd om de matdreiging te voorkomen. Rechts verliest wit een stuk.
- Rij 4) De g-pion staat op een ander veld. Links wint 1. Lxh7+ materiaal. Rechts niet: 1. Lxh7+ Kxh7 2. Txd8 Lxh3+.

44: Vergelijken / Verschil belangrijk: B

- Rij 1: De witte koning staat op een ander veld. Rechts wint 1. ... Lb4+ materiaal.
- Rij 2: Rechts heeft zwart een toren op f8. De verdediging 2. Pf3 werkt nu niet vanwege 2. ... Dxe5.
- Rij 3) De b7-pion is rechts naar c6 verhuisd en zwart wint gewoon de dame. Links redt wit zich niet alleen met 1. Lb5 maar hij wint ook materiaal.
- Rij 4) De zwarte koning staat op een ander veld. Links wint wit een toren met 1. Dxb6.

46: Verdedigen / Verdedig tegen mat: A

1) 1. ... Ph3 2. Le5+	7) 1. Dc3 Kf8!
2) 1. Tc6 Db5	8) tekening
3) 1. ... Tg3 2. e5	9) 1. ... Df4 2. Kg1 Dh2+ 3. Kf1
4) 1. ... Pg4 2. h4	10) 1. Dh5 f5! (1. ... Te8? 2. Dh7+ Kf8 3. Dh8#)
5) 1. ... Dxx3 2. f3! (2. f4? Dg3+ 3. Dg2 Dxx2# ; 2. Lf4? Dg2#)	11) 1. ... Lf3 2. fxe3
6) 1. ... Te2 2. Tg1	12) 1. ... Ta2 2. Kg1

47: Verdedigen / Verdedig tegen mat: B

1) 1. ... Th5 2. Kf1 Th1+ 3. Pg1	Tg1+ 3. Kh2 Lc7+)
2) 1. ... Dh3 2. Pe6+ Kh8 3. Pf4	8) 1. ... Thc2 2. Tb7+! (2. Tb4+? Kc8 3. Tb1 Kxd7) 2. ... Kc8 3. Tb1
3) 1. ... Dh3 2. Da6+ Kg7 3. Df1	9) 1. Ld5 Tc1+ 2. Kf2 Lc2
4) 1. ... Tb1 2. Te6+ Kd7 3. Te1	10) 1. Dh5 f5
5) 1. ... Tg8 2. Tc2+ Kb8 3. Tc1	11) 1. ... Td8 2. Tf8+ (2. Dd7 De8)
6) 1. ... Tg3 2. Tg6+ Txx6 3. Pxx6	12) 1. ... Td6 2. Tf8+
7) 1. ... Pe2 2. Pe7+! (2. h3?)	

49: Penning / Pen: A

1) 1. 0-0 Lc5	6) 1. ... Pg6 2. Lh5
2) 1. Lxb7 Tb8	7) 1. Pd2 Ld4
3) 1. Pf3 Lf4	8) 1. Tc2 La4
4) 1. f4 Lc5	9) 1. Tae1 Lb4
5) 1. 0-0-0 Lh6	

49: Mat (#), pat (=) of speel (→)

(4-2)	(4-3)
pat	pat
Kh7	Kxb3
mat	mat
pat	pat
Kd7	Ka8
mat	mat

50: Penning / Pen: B

1) 1. ... Dxe4 2. Lb1	3) 1. Tab1 Td8
2) 1. Pxd7 Lf4	4) 1. ... Td3 2. Tb8

5) 1. ... Lxb3 2. Tb8

6) 1. Pxe6 Dxe6 2. Ld5

7) 1. ... Pxd3 2. Pxd3 Ld4

8) 1. ... Pxe3 2. Dxe3 Lxd4

9) 1. ... Dg2+ 2. Ke2 Te4

50: Bord

Rondreis over diagonalen

(4-1)

c1 a3 f8 h6 c1

a4 e8 h5 d1 a4

g8 a2 b1 h7 g8

e1 a5 d8 h4 e1

a6 c8 h3 f1 a6

Val alle velden aan

(4-2)

Pb4

Pd4

Pe7

Pf2

Pc4

51: Aftrekaanval / Mix: A

1) 1. Dxf6 Lxa2+

2) 1. Lf4 Ld4+

3) 1. ... Dxd4 2. Lb5+

4) 1. ... Kc5 2. Pb3+

5) 1. dxc5 Lh2+

6) 1. ... Dxd4 2. Lh6+

7) 1. Pe4 Pxf3+

8) 1. g3 Pxc3

9) 1. Pd2 Lh2+

51: Waar staat de koning mat?

(4-2)

Kd8

Ka3/a4

Kd1

Ke1

Ke8

Kh5

(4-3)

Kc8

Kf8

Kh8

Ke8

Ka5

Kf5

52: Aftrekaanval / Mix: B

1) 1. ... bxc3 2. e5+

2) 1. Lb3 c4+

3) 1. ... Ld4 2. Pxd4

4) 1. Pg5 dxc4

5) 1. Dg3 Pc4

6) 1. Td8 Lxh3+

7) 1. Te1 Pb4

8) 1. Tf2 Pg4+

9) 1. Lf4 d5

52: Speel een veilige zwarte zet

(4-2)

Pa7

Pd8

Pe7

Pa7

Pf5

Pg8

(4-3)

Pa6

Pd8

Pc5

Pb3

Pc3

Pe1

53: Uitschakelen verdediging / Mix: A

1) 1. ... De8 2. Lxf6	6) 1. Dxb6 Txd2
2) 1. Pe4 Lxe4	7) 1. ... Pdc4 2. f4
3) 1. Lg5 Lxf3	8) 1. ... Lf5 2. Dd6+
4) 1. Pe4 Dxc2+ 2. Kxc2 Txe4	9) 1. ... Pa4 2. Lb4
5) 1. ... Ld7 2. Txd7	

53: Routeplanner

(4-2)	(4-3)
La7-b6-a5-c3	Pb5-d4-c2-e1
La7-e3-d2-c3	Pf6-h7-g5-f3
La7-b8-d6-b4	Pc3-d5-f6-g8
Ld7-e8-g6-b1	Pe1-g2-h4-f5
Ld7-e6-a2-b1	Pe4-g5-f7-d8
Lf3-e2-c4-f7	Pb4-d3-f2-h3

54: Uitschakelen verdediging / Mix: B

1) 1. ... Td8 2. Txd8+	6) 1. e6 Txc3
2) 1. ... Dc5 2. Le3	7) 1. ... Txd1 2. Txd1 h4
3) 1. Dxa4 Te1+	8) 1. ... De1+ 2. Df1 Lh2+
4) 1. Td2 Tf1+	9) 1. Dc4 Lxd2
5) 1. ... Dxa6 2. Pe6+	

54: Bord

Val alle velden aan	Veld ? staat 3x aangevallen
(4-2)	(4-3)
Dd2	g5
Dh2	c4
De8	h5
Dg6	e5
Dd1	b7

55: Toets / Mix: A

1) 1. Ld3 Pxd4	6) 1. ... Pxe5 2. dxc5
2) 1. Pxe4 Txe4	7) 1. Dd5 Lxh2+
3) 1. ... Pxd4 2. Lxd4	8) 1. ... Pf3+ 2. Txf3
4) 1. Dh5 Dxc3+	9) 1. Tb1 Pd6
5) 1. dxe6 bxc3	

55: Insluiten

(4-2)	(4-3)
Pe4	Te6
La4	Ta7
Ld2	Tb7
Dd5	Ta2
Tc6	Pe4
Db4	Tg5

56: Toets / Mix: B

1) 1. Le7+ Ke8	Txh3
2) 1. ... Lh6 2. Pc4	7) 1. d5 Pe7 2. Dd4
3) 1. Tbc1 Pxe2+	8) 1. cxd5 Dxc1
4) 1. ... Ld3 2. Dd4+	9) 1. ... Lf7 2. Pxh5 Lxh5 3.
5) 1. Dxe7 La3	De6+
6) 1. ... Lxh3 2. Dxf6+ Kg8 3.	

56: Verdedig tegen mat

(4-2)	(4-3)
g4 (g3)	a3 (a4)
bxc3	b3
Lb7	Kb1
Da7+	Dh1
Txf2	Dh3
Kb1	g8P+